

IM37Ibr D =Danna, Ib = Old Ibrahim, BR Young Ibrahim

<I> inta summak mine

<Ib> ibraaiim

<I> willook ween

<Ib> ibrahiim da

<I> willook weenu

<D> ween gaal willook

<Ib> wildooni, wildooni fi tēraab hana wulba,

<I> ween wulba

<Ib> wulba tēraab zana guja tikka qaadi le kímše, gariib le duguma, wēi, uṣēma wulba, tēraab kēmše (0.34)

<I> xidimtak šunu

<Ib> xidimti, biheerit hiráata, bas rabbeet iyaalí, fi t tiraab da bas, šuqulna qalla durá hemra cu, ganaadiila ke ke ke, niheerita hi di, buhú šara, buhú iširiin, buhú talatíin niheerita, yawwa, min inta nugúm da, nēxarrif fi wulba da, nijí kaa le injunba nēṣayyif, nērudd nērawwe, gade kula nēxarrif, gade kula nurudd nijí nēṣayyif, yawwa ke bas, yamta dugut al xariif bigí šíya, kan dugo gammeet jiiit hineen duggut da baxadim hineen (1.09)

<I> baadeen taj le mayduguri walla keef

<Ib> siniiní fi maidugurii ya, héder jiiit hineen a, siniiní sitte, min

<I> gaʔad marra waahid

<Ib> gaaʔid marra waahid hineen fi mayduguri, siniiní aloom hedér jiiit le mayduguri siniini sitte, baxadim le, le nasaarii dērekte da, yawwa ke bas (1.32)

<I> ma turudd le hiltak

<Ib> le daarí wa, barudd, kan gammeet da barudd, amma dugut da gaaʔid baxadim dugoo

<I> tazuur hiltak walla keef

<Ib> hiltí ya, kan gammeet da, kan baxadim hineen kee, be naáar iyiiit da, bisellimuuni, dada baree benši bagood bakaaní tawwa gadé kula, wii da bas, yawwa fi? (1.57)

<I> inta tilkallam luqaat yatu

<Ib> ana, dugut a

<D> kalaam hawsa haw borno haw ke

<Ib> yo borno, kalaam hausa indii zeen maafi ille kalaam borno, yawa kalaam borno da fi?, amma hausa šíya, maafi (2.15)

<I> ween alellem luqat borno

<Ib> al luqat al borno wa, kanuuri sei, alellemta , bakaanha da catt borno wa, bakaan hana turaab wulba da, borno kooma (kanuri)

<I> fi arab be borno kula

<Ib> fi wulba ba, borno, aráb catt gaadiin sawa, catt gaadiin jamii, dugoo nilkallam, yawa yawwa, qaadiya, al aráb haadi katiiriin , borno šíya, ke hellaal hellaal ke bisowwan hellaal aruba ke, hellaal borono, amma aniina al aráb da hellal ašara kula busowwan, mhm, wi?, catt tēraab borno baš, cat tēraab borno bas da, hellaal bisowwan ašara kula, yawa yawaa cat gaadiin sawa fi bakaan waade (3.11)

<I> tuktub kalaam al árab

<Ib> kalaam al aráb, fi l katkadaaya, ma bagdar baktuba, maani gaari seyi, maani gaari, kan ta gaari kan dugo baktuba, maani gaari da,

bagdar baktubaa ma bagdara (3.26)

<I> inta gareet fi sangaaya

<Ib> fi sangaa hintá mahamadiyya, ma gareet, ana min gammeet da, gammeet saqayyirr ke da, awaan da, al aráb barra šuqúlna bagár , nusëra fi l waadi ke hu nijí , ma gareet, mm?m (3.40)

<I> indak mara

<Ib> indí mará?, gaade hineen,

<I> arabiye

<Ib> arabiye

<I> hi tilkallam luqaat yatu

<Ib> be kalaam al aráb, aráb bas, aráb bas arabiyya bas, mhm

<I> awlaadak

<Ib> yaalí, yaalí kula fi, be kalaam al aráb bas, aniina cat aráb , mhm

<I> fi beetak

<Ib> kan ambeenaadna nilkallam kalaam al aráb bas, fulaan, šiil aš šuqúl da jiiba, šiila wadda, xud'da, xalla, catt kalaam al aráb, wi? (4.19)

<I> támiš le s suug, tilkallam luqaat yatu

<Ib> kan mašeet le s suug da, aš šuqúl da šunú samana , a sámana sile fam arəbaa?iin fam xamsiin, buguulu leena ke?, yo šiya, abgušu leena, kula naguula aloom, a?a zeen ma nuḡguš

<I> be ayy luqa

<Ib> fi le s suug le mayduguriy a, nilkallam be kalaam borno, we borno (kanuri)

<I> inta zamaan kuure našaq be l bagar (4.58)

<Ib> kure zamaan kuure da, nisëra be bagár , ke fi yaare, haw nijí?, le l hille kan nəxárrif kan alme tamma, gadé kula nimši le l yaare, nisëra fi l yaare kee, kan alme kan al xariif ja, šabá dugut ke, kan nijí gadé, le l hille kan nəxarrif, yawa yawa, di šuqulinna (5.17)

<I> našaqtu be l bagar walla

<Ib> našáqna fi l minšaaq ke waddeena, wi?, be bagár,

<I> be bagarku

<Ib> be bagárna, yowwa kan miize, kan qanam fi, kula catt nimši beean jamii, hu nurudd nijí (5.33)

<I> al hille

<Ib> al hille doola naas kooma, naas kooma,

<I> annaas min hillitku

<Ib> hillidna bas, be bagarum be miizeehum be qanamum , bugummu bimšu le l yaare, inta iguumu al xariif šabá hu dada kan bijú le hille, mhm kan buşayyfu fi l hille, bəxarrifu fi l hille biheertu , biyáakulu?, ha kan šaatat gadee kula ninši le l yaare, mhm (6.01)

<I> indak bágar fi

<Ib> kuure walla doggut

<I> dugut

<Ib> doggut da maafi, doggut da, kuure, al wajá fi ja?, aloom bisey siniin xamsa ke, al bagár al gaš maafi bagár kurt al bagár al fi ja al ja ad daxál fiya cat maatan, yowa yowa, fišaan da bas (6.22)

<I> da aj jaabak hineen le mayduguri

<Ib> dada maragna jaabni le waladí da, géet hineen dada baxadim da gaa?id , mhm, wei?

<I> been al makad hineen fi l hille be l kadaadi, yeenu helú

<Ib> al helú da, al bəрни da, anjumma, naadim min jamm fał'da fu ɖ ɖull,

aš šahár maat ka kan biyaadú la silé kan biyaakul, da l bërni, qaadi, kan dada naadim biheerit be ?iida ke ke ke kan biyaaxul, mhm, dada gaa?id (6.59)

<I> yatu axeer

<Ib> al axeer a, bukaan anjumma da bas al helú , bëkaan anjumma da, mi axeer a, mhm, bala kaya kaya ke, taxadim ke tibaddit hamaatak ke dugó dugo taakula mi gaasiy a, yawa hineen da seyí al himaaya ke da maafi, gaa?id fu ð ðull hu axeer seyí (7.15)

<I> inta kula heerat

<Ib> ána heerát be iidee šiif, kuure da, šifta l bëkaan da, ke da catt awaawiir hana l uud al kaarbëna ke da, wëi, dugoo niheerit ke ke ke da, wëi, dugoo ninši kan, ke le l yaare, nuşayyif kull yaare da dugó nijí , dugo nëxarrif, kan neerit ke bas (7.35)

<I> been al hiraata be l minšaaq yatu fiihin axeer

<Ib> al minšaaq da, kan mašeet le l yaare da, walá táxadim sey walá taxadim šey ille şaaþiin fook qašim al masiil ke bas, dadda gaadiin , al bágara kan binšan bigeelan fi l wáadi, al uşur aš šam hemra hemra ke da, dada biján, dada bihelbu bisowwon leena al eeš dada náşerab labanna naakul eeš dada ninaam, ke bas, ke bas dada túşur arëba ke, dada nurúdd nijí , kan nëxárrif fi l hille kan niheerit , kan naakul, da bas šugúlna (8.10)

<I> šunú gaaasi fi l minšaaq

<Ib> fi l minšaaq al gaasiy a, al gaasi da ille kan alme, as sana al alme šiya da, dugoo da bas al gaasi kan naas bucakku loem biyaar haw ke ke, maafi la gaasi kuure al alme kooma kaal maafi gaasi, ille gaadiin fook qášim al masiil ke bas, yawwa dada gaadiin, yowa al lebén kooma, nusuwaan buduggan raaba binšan le s suuk bibiiyan biján , bišáran huut, bišáran šunú kulla kasiir (8.38)

<I> tinšuqu ma kull al ?aaila

<Ib> wëi, kulluhum binšuqu, kull naadim be bagarta da, catt binšax, ille maafi la bagara kan gaa?id fi beet (8.57)

<I> tijiib alaadak

<Ib> kurt kurt, cat nimši, aniina al bágar da, siiraan fi nisaayan ðulúl, dada buşuulu fooga kaare dada binšu beya le l yaare, da minšaax, ke gammeema kan gadee kulla nurudd nijí (9.13)

<I> ween tilgo akilku

<Ib> akíl da, al qállá, al qalla buwaddú le s suuk seyíh, le s suuk hana dúquma da, buwaddu qalla kasiire fi l bahawa buwaddú miné kula buwaddi qalta, inta kula timíš tišír, min gabiila kula binši bíşeri, ke bas dada an naas bişerširu ad door kan bišiilu bërówwu le d door, mhm, gade kula ad doora kula gade bijuubu qalla kasiire bas fi s suuk, kula n naadim bikiil, kan inta be qaltak, inta heeritta be eedak kan tišiila fook siiraanak tímiš beya le l yaare le l yaare, kan tuşuubba fi kaareek, dada taakul gade ma tikiil kula (9.50)

<I> taaxudu al qalla maaku

<Ib> nimši baha, nuşubba jamb, nëhëd'da foog as soor , ninši baha, dada tuşubba fi beetak dada, be yaalak taakulu, al xariif kan ja kan xalaas turudd tijú (10.06)

<I> indak qalla kam

<Ib> al qalla, a?a al qalla da fook kutúr naasak bas, kan zëriibtak naasha kooma, tišiil qalla kooma, kan zëriibtak naasha šiya, kan tišiil qalla šiya kula dada xalaas tişayyfa tërudd, wi da bas, kan naadim

naasa kooma kan bišiil qalla kooma, naasak šiya kan tišiil qalla šiya,
ke bas timíš beya (10.38)

<I> kalaam borno be kalaam al arab, yeenu fiihin al gaasiye

<Ib> al gaasya da, kalaam al aráb da, inta ređiita fi d deet da, mi
buuti wa, agiif, kan naadim ređí fi deeta da, fi deet amma da, mi buuti
wa, ha kalaam borno da, sehí naas gadee, ticakkiba cakkaab, dugoo
tilellema seyi, yawa (11.16)

<I> le waahid ruđaani, misilí

<Ib> luqat al arabiiya da, hi bas immit muhammad seyi, hi di kan inta
ellemta gabúl da, hi faayte, yawa gafá da ille borno, yowa (11.38)

<D> abba, duggut šaba kan naadim, ajami, amma le abú mi arabi

<Ib> wei

<D> haw dada bidoor bil?allam arab wa borno da, yatu bil?allama hayyin
ke

<Ib> al hayyin da, al hayyin da al kalaam al aráb da bas al buutu, aah,
yowa hu da kan inte ellellemta da, gadé hana borno kula hana borno kula,
dugo al aráb da kalaam mi tineen tineen a (12.01)

<D> yawa

<Ib> caal weede seyí, caali kula wehetta seyí, borno kan cat are seyí,
kan raajil kan mará kula, aah, ha fi jaayinna aniina borno ke da, duk
kalaamna hana borno da mi bas al buutu le hanáana, walla keef (12.14)

<D> wei ke bas

<Ib> yawa yawa, hanaana aniina kan, šunú kula tineen tineen , ámiš haw
amši, haw caali cat fi kalaam al aráb , kan borno kan waahid bas, are,
dada di bas, yawa hu bas (12.29)

<I> hineen fi mayduguri arab katiiriin

<Ib> aráb, aráb siyaad njammeena dool da, kasiiriin, kasiiriin humma
kula, kooma, gaadiin bikínne bikínne bikínne kooma

<I> bakaan yatu yaani humma

<Ib> al hille di yerwa di, catt humma seyi, catt yarwa di kooma aráb
seyii, dugó šabá humma dool ligiitəm mi aráb a, al bēlaama kula fi
seyi, mhm, bēlaama kula aráb da fi, kasiiriin , dūgut da jiiit hineeni
kula ligiitni ana fi arabi, walla ma ligiitni, ha kan mašeet bakaan
hijere kula tilga aráb ke šabahí ke bas, yawa (13.10)

<I> al arab induhum bakaan waahid bulummu fooga

<Ib> bakaan waade a

<I> šaba naadi kloop

<Ib> dada ille kan sēwo loēm lumma, lumma dugoo, billammo bukaan
waahit, kan ma sawwo lumma da, billammo bakaan waahid , mine kula fi
beeta bas seyii, mine kula gaayid fi beeta, ha kan sawwo leēm lumma,
kan billammo (13.35)

<I> maalá billammo

<Ib> al lumma da, kan inta axál leek mará da, rahhál leek mará da,
billammo, bisowwo leēm miiwaan laalé laalé laalé bisallimúuk, mi zeen
wa, yowa kan martak wuldat, kula ma tisow leek šumma, kula kan šum da
bujuuk barka barka barka bubaariku leek, kula aráb kula mi zeen wa, da
bas aniina aráb šuqúlna (13.57)

<D> kan naadim maat

<Ib> kan naadim maat, maat kula, kula billammo binšu busowwu leya
sutura, buwaddú le bakaan al gabuur budufunú, wa buruddu bujú bugoodu
kan bušuulu l faatye, wei, da kula lumma waahid (14.09)

<I> indak ahal taaniyiin fi mayduguri

<Ib> ahál
 <I> inta gaa'id fi šunu isim al bakaan da meerí walla
 <D> ar raff da (14.36)
 <Ib> al bakaan, bakaan gaa?id fi r raff da, aniina hineen, wəi?
 <I> intu arab kam hineen
 <Ib> aniina aráb a, fi raffina da illa beetna da bas, illa beetna
 waahid tul da bas, wəi?
 <I> u fi arab
 <Ib> gadee, mafi aráb, gadé fi beetna da gadé fi beetna da, niseyyi
 xamsa sitta kula, wəi? mi kooma (14.58)
 <I> bala al beet da indak ahal fi mayduguri fi
 <D> ahál fi a
 <Ib> ahalí ke wa, fi mayduguri ke wa, fi ahalí fi iske, aráb ke da aráb
 da kooma iske, kasiiriin , al hille al aráb da aširittum kooma (15.17)
 <I> min hillitku
 <Ib> hillidna da, hillidna fi l kadaadi qáadi wa, fi wulba seyi, wulba,
 tēraab hana
 <I> jo min qaadi
 <Ib> wi gammeena min wulba qaadi jiina le yerwa di hineen kan geyédna ,
 katiiriin da, ngoomaarí, yowwa fi ngoomaarí kula aráb fi, gwange kula
 aráb fi
 <I> min ahalku
 <Ib> ahálna doola bas seyí, doola bas al aráb seyí (15.57)
 <I> inta seyí timši katiir tazuurhum
 <Ib> aa bemši, bemši basallimhum , we barudd bají , kan mará naadim
 marta wildo kula bemši basallimhum , barudd kan naadim maat benši
 basallimhum barúdd bají , humma kula, kan buguumu bujuuna, bisallimuuna
 buguumu binšu, yawwa ke bas gaaydiin ambeenaatna ke bas, axayaan seyi,
 mm mm, axayaan, bisallimuuna haw gaadiin (16.22)
 <I> aa
 <Ib> dugó inta gaa?id mən qaadi daxál hineen da, dugó ma sallamtina
 dugut, yawa, sei sallamtina, ha šabá da bas, humma kula bujuuna šabá da
 bas, mhm
 <I> inta mašeet fi bikinne taaniyaat fi najeriya
 <Ib> bukaan hijira
 <D> bakaan aaxar
 <Ib> aaxar a, mašeet kaduuna kula ana, fi kaduuna da, xaarifaatí
 bisówwan ašara kula, (16.48)
 <I> ašara siniin
 <Ib> ?ašara siniin, gammeet mən kaduuna, candooni jaabooni hineen le l
 xidime ,
 <I> šunu šuqulak qaadi fi kaduuna
 <Ib> fi kaduuna da, xaarifaati ašara siniin
 <D> taxadim
 <Ib> baxadim a, bāxadim fi xidime hintá nayja gaad hiil ad direkta,
 mista alan
 <I> da kula fi kaduuna
 <Ib> wəi?, fi kadúuna hineen fi kaano fi yeen kula xuduminna di, dugoo
 jaabooni le mayduguri hineen (17.17)
 <I> fi kaano kula xadam
 <Ib> ma xadám, gammeet mən kaduuna bas jaabooni hineen,
 <I> arab kula katiiriin fi kaduuna

<Ib> aráb katiiriin fi kaduuna kula kasiiriin, kooma, al aráb da ween kula al aráb tára fi, ween kula, kuure da, kuure da, abahaadna ad dinya di, ma dáxalat ke ke ke da, daar an nasaara kula gaaydiin fi bakaanum seyi, aniina l aráb kula fi bakaanna, barnu kula fi bakaanum , nyaamre kula fi daarəm , aloom da, mine kula daxál fi mine ke (17.54)

<I> muxalbađiin

<Ib> yowwa cat mine kula daxál ke, dugut inta daarak fi hejara šik, gammeet jiina hineen da, aniina kula ke bas,

<I> inta zurt bilaad gede

<Ib> a?a, ma mašeet, ma mašeet, ana da min gammeet cat fi tēraab borno

<I> seyi al arab bittaaxado min ambeenaathum

<Ib> al aráb , bittaaxado māna, aniina kula naaxud banaatna bas, borno kula biyaaxudu banaatəm bas, yowa ke bas, mm, falaata kula biyaaxudu banaatəm bas, mine kula gaa?id foog banaata, yowa yowa, šabá da bas, zamaan aloom kan, al loom da mine kula, kan bineeye kula bakaan qarada sawwó da binši biyaaxud kan fallaatiyye, kan bornaayiyye, kan arabiiyye, kan nyamiriyye, kan šunú kula, mine kula bikaan qarada binši biyaaxud, aloom da, amma kuure da mine kula gaa?id fook xuuta bas (18.50)

<I> kan arabi biyaaxud mara bornayiyye bilkallamo ambeenathum be ayy luqa

<Ib> bilkallamo ambeenaatum da, kan arabi bixalla bornaayiyye da, al bornaayiyye da kan geedat sána tałaata ke da, dada hi kula til?illim kalaam al aráb, dada xalaas bil?illimo kalaam al aráb, amma dahaaba ke kan jaabha bilkallam la be kalaam borno, al yaal ke šabá doola dugaag dugaag kan fi zeriibe fi da, bilkallam la be kalaam al aráb , dada xalaas da da hi kula tisəma kalaam al aráb , dada tubga arabiiyye (19.25)

<I> kan waahid bornaay

<Ib> kan axadat laha bornaayi da, kula bilkallam leeha be kalaam borno, ke ke ke kan tammal laha yoomaat tineen , isiniin sałaasa da, dada teorif kalaam bořno, mhm, dada tųgot, mhm (19.40)

<I> al awlaad

<D> al yaal

<Ib> al yaalum kula dada, al yaal kula kan al arabiiyye wildo leye burnaaye da, mi tilkallam leəm be kalaam al aráb a, biyirfu kalaam al aráb, biyerfu kalaam borno kalaam aráb kullum biyerfu , yowa yowa dada buguumu catt šiggəm borno, šiggum aráb, mhm, igoodo ke (20.02)

<I> fi arab juduudhum arab amma niso kalaam al arab

<Ib> juduudhum kula aráb, binsu kalaam al aráb

<D> fi l bəřni da maafi a (20.17)

<Ib> dada fi l bəřni da, dada kan naadim marág min saqayyir ke, šabá l walád da ke dada marág dágaš , mašá le daar šik, mašá gyeed da, bəkaan geyéd da, dada kalaama hu da burúu, kan bilkallam kalaam šik, kan mašé le borno, kan mašé le nyaamiri, kan mašé le šunú kula, kan mašé saqayyir ke da, dada kalaam hana tawa burúu, kan bišiil kalaam šik (20.41)

<D> naas kalaam šik haw nísi kalaam al arab da, aniina nuguul leya arabi walla nuguul leya šunu,

<Ib> a?a, hu dada ma tuguulu laa intu arabi, hu dada, kan šifta zamaan kuure da kan mašeet naadim da geét dugó šifta da, dugo kan šifta da, tuguul ayy fulaan da, hu da kuure di wal fulaan arabi dugó dagáš kan šiifa aloom bigí , bigí nafár šik digee, mi tiguul ke wa, yowwa šabá da

bas (21.05)

<D> naas gaʔárhim ke mi arabi

<Ib> naadim geʔera mi arab da

<D> haw busám al arab

<Ib> geʔérəm mi arab da, buguumu dugo šabá šabá jeetak inta di, kan gyét miyaana siniin ašara ke da, walla xamsa da, kan gaalak dada teerif kalaam al aráb, dada tuguul, aloom da, dada ana arabi kina maani našaari, wēi, dada xaláas tugoot, aniina kula naadimna kan gamma mašé le daarku da, kalaama hu da buruu, dada bišiil kalaamku intu, dada bugoot bilkallam kalaamku intu bas, bilkallamo leek da

<I> humma bugo arab

<Ib> dada inta kula tēbga arabi (21.47)

<D> abba, an naadim hu naadim amma abuu mi arabi

<Ib> wēi

<D> ha bada bilkallam al arab alallama da

<Ib> wēi

<D> inta tinaada aʔabiy a tuguul la aʔabiy a (21.57)

<Ib> mi ke, kan našadook min nafár ke dugo tuguul aaʔa du dada nafurta seyi, illa kan ma našadook min nafurtak ha ja daxál fiiku da, kan bilkallam leeku kalaam al árab dada tuguul arabi mána

<D> nafurta ke da šunú

<Ib> nafurta di, kan bērnáay kal, kan fallaata kal, kan ngamargaay kal, kan šunu min nafar kula, nafurta di mi kasiira , aa, an nafura di kooma

<D> mi arabi sei

<Ib> aa

<D> mi arabi wa (22.21)

<Ib> yawa yawa

<D> arabi walla mi arabi

<Ib> aa, kan arabi mi arabi kua ja daxál fiiku da

<D> wēi fi lubb al árab

<Ib> fi lubb al aráb wa elellem al aráb da, kan gaayid miyaaku da, naadim hijira ke kan ja digé buguul leya inta maak arabi da buguul a

<D> aʔa ma buguula

<Ib> ma buguula seyí, mi arabi bas wa, ha kan intu mbeenaakku ke, geetu jaalsiin da, naadim, aj jaaku min hijera da, kan geettu duaa fulaan da, fēlaan da digee hu da šiifa al oom da bigí arabi dige min geeda da mi arabi tuguulú wa

<D> aa

<Ib> yawwe šabá da bas (22.50)

<D> masalan dugut naadim, min amma le abú arabi, ha ma bisēma l árab, da waahid , ha t taani , min ʔamma le ʔabú

<Ib> mm

<D> árabí, haw me bisēma al arab

<Ib> mm

<D> kan be bittak taatha le yatu fihum (23.03)

<Ib> aʔa, min ámma le aʔú ke hu ma bisēma al aráb da, dugoo šabaaku intu magaadiitku fi mayduguri, kan hejera , kulla as saqiir da wilittú ma tilkallam miya hanaaku tilkallam nafar šik da, bugúm alla foog hanaaku da

<D> ma bugum (23.19)

<Ib> ma bugum seyí, bilkallam an nafura šik intu tuguulu lea da bas as saqiir bugúm fooga seyi

<D> wəi
 <Ib> ha kan gamma da antaláf walla ma antaláf
 <D> antálaf
 <Ib> ha kan mašé hejera le bəkaan intu bugó al aráb da, kan gaal
 adđuuni alme bašərab da be kalaam al aráb da bilgá wa
 <D> ma bilgá
 <Ib> ma antaláf a
 <D> antálaf (23.31)
 <Ib> dada bigí nafura gadé seyí, yoww šabá da bas,
 <D> ha dugut da, min humma tineen dool da, taad' bittak le yatú, waahid
 arabi
 <Ib> aha
 <D> haw ma bifham al árab , haw waahid kaniye min amma le abú arabi amm
 ma bifham kalaam al árab, taatha le yatu be bittak
 <Ib> zamaanna da, al maaliyye, aloom axuuk kula kan mufulus ma taada
 bittak seyí, axuuk kula kan mufulus da, taad' bittak le bakaan al maal
 seyii, amma bəkaan lúqut al aráb di gaade fiya taaf bittak le al hamaji
 hejira da
 <D> mm
 <Ib> ma táatta seyii
 <D> mm
 <Ib> yowwa šab bas (24.02)
 <I> inta arabi nafar yatu
 <Ib> nafurtí, nafurtíy a, an nafurtí jum?aaay, aṃṃwí abuyí catt jumhuur
 abu jíme,
 <I> humma katiiriin ween
 <Ib> humma katiiriin da, fi daar al ɓalge di, di bas daarna, da bas
 bəkaan wuldooni, təraab borno da bas, bəkaan wildooni , kubúr kula
 hineen (24.38)
 <I> qašim al beet
 <Ib> qašim beetna, qašim beetna ma bigí wulaad abu jime ya,
 <D> an nafura
 <Ib> an náfura da kan amdawuud kula nafura,
 <D> di gabiilak
 <Ib> yoo, hintaati ana di, wulaad ɓaama
 <D> aha, wulaad ɓaama
 <Ib> mhm, wulaad ɓahama, di nafurtii ana, wəi (25.02)
 <D> weenu bani hasan
 <Ib> banesan daar al walooji di baneesan seí, al walooji baneesen di,
 humma be l fallaata angaraajan diyaatəm waade sei, amma axayaan, humma
 be ngaraaji da, diyayitum waade
 <D> aha (25.16)
 <Ib> mm, yowa yowa, beneesan di, aniina kan, təraabna hána al ɓalge da,
 catt dada kan wuláad abu jime bani seed kan wulaad himeet, kan aš
 šideraat, kan šunú kula catt nafuridna waade , catt diyenna waade
 <I> keef nafaritku waade
 <Ib> nafarna da, catt axayaan, catt nafuridna waade (25.45)
 <I> ha intu bittaxadu min
 <Ib> nittaaxud min ambeenádna bas, wəi, bittí ana bašiilha band'iya
 leek inta, inta kula taad bittak kan le waladí, ana kula baadi bittí le
 waladak, ke bas, dada gaadiin, mm, da geedna, bigiina katiiriin gaadiin
 fi d daar, duggut intu kula, kan wulít leek bitt da, ke taadha le

axuuk bas, inte,
 <D> humma ma busowwu ke
 <Ib> ayá, bəsówwú, taad'da le wald axuuk
 <I> ma nasawwi ke
 <Ib> yoo
 <V> jamon biyaadí le jaman bas, axeer sei, al ingila sei biyaadí le
 ingila
 <Ib> yawa, duggut da mafi ya,
 <V> humma ke ma bəsoww šiya šiya mi katiir
 <Ib> bəsowwi šiya šiya mi katiir, nzeen (27.17)
 <D> kula binší le šeex aaxar
 <Ib> wəi
 <D> le daar aaxir, binši le šeex, aṅṅini bittak
 <Ib> wəi
 <D> biyaadí le waladí
 <Ib> zeen zeen zeen (27.23)
 <D> haw bitta kula kan biyaadíiya dada binši biyaadíiya le n naadim
 <Ib> zeen zeen zeen, aniina fi daarna hineen kula
 <D> aa
 <Ib> kan dúgut an da šabá wilíl leyí bitt da, náadim hejəra bugum
 bijiini fulaan, aadni bittak di baadíiya bajawwizha le waladí,
 <D> mm
 <Ib> yo zeen waajib kalaamak seyí ana maa axayaanna
 <D> mm
 <Ib> amiš caal al bitt baseyí beeya axútha, dada fi daarna hineen mi ke
 bas a, humma kula ke seyí bas,
 <D> inta təşşanṅaṅ ar radyo wa, ar raadiyo təşşanṅaṅa,
 <Ib> ar raadyo da kan buḍurub da mine kula bəşşanṅaṅa (27.52)
 <D> šabá dugut kalaam hana al árab, fi l kameruun walla fi c caad,
 walla fi n nayjeriya hine
 <Ib> yaal ad dugaag ke ana da ribaatí fooga šunú dada, al yaal ad
 dugaag haadi
 <D> haa
 <Ib> kan da mi hanaayí dada, kan kan naadim saqayyir da, binši le
 bəkaan aš šuqúl bəşşanṅat ille ana da benši wa gade le bəkaan (28.11)
 <I> al arab fi najeriya da, kan tismaahum teerif humma min tēraab yatu
 <Ib> tiraab da mi kooma, tēraab an najeeriya seyí cat waahid ,
 <D> ha dugut kalaama da, dugut ille naas ke maašiin haw bilkallamo da,
 taarif an naas dool min al balge, an naas dool min ngumaati, walla ke
 ya
 <Ib> dada le naadim al kaat seyí, an naadim al kaad dugo, bisəma al
 abare fəlaan doola maašiin ke fəlaan doola maašiin, ke šabaani ana l
 gaaʔid bakaan waahid fi xidimti da, maaši ween (28.49)
 <D> aʔa šaba dugut masalan, mašeet le s suug
 <Ib> wəi kan mašeet le s suug
 <D> mašeet le s suug dada šif leek árab, waafkiin
 <Ib> wəi
 <D> dada bilkallamo
 <Ib> wəi
 <D> taariffəm humma dool min ad daar al fəlaaniyye walla min al kaaga,
 walla, min tēraab diikwa, walla min faada walla ke, walla balge ke
 taʔarifa (29.09)

<Ib> naadim da, kan ma kašá qašima ke ma alkallam da, kan waagif jambak da, teerifa , kan kašá qašima da, kan bilkallam da buguul, buguul naadim da ja min ad daar al filaaniyye, simiit digé, simiita

 šuqúl al bidoora da, šaba aniina ar raa?iin dool da
 <Ib> wəi

 kan šifna naadim hana cad
 <Ib> wəi

 ille kilimta hiil taššadiin kulla mi neeríffa (29.33)
 <Ib> wəi wəi

 yo kan naadim kilmit al hiil al kameruun kula mi naariffa
 <Ib> kula

 kan ille naadim ja min nayjiir
 <Ib> aha

 wa ille fakka qašima alkallam be kalaam borno kullu
 <Ib> kula miniérfa

 miniérfa, haw hu budoor
 <Ib> zeen

 kan dugut naas waafkiin haw bujulsu da, an naas dool da jo min nayjiir walla, jo min as saadiyya, walla jo min al kameruun luqúttum mi tiyerfa, tiyirfa walla ma tiyírfa (29.53)
 <Ib> biyírfa mana

 yawa hu da
 <Ib> ha biyeríffum mana, biyeríffum, an naadim da kan ja da, fakka qašima da, dugut kalaamna aniina da
 <I> kan humma min borno da, teerif min təraab yatu
 <Ib> kan borno da
 <I> la la la
 <D> kan árab haadi (30.10)
 <Ib> kan árab da, al árab da kan jo ke wugufo foog bəkaan da, kan fakko qašimhum da da buguul hu ja min bəkaan al fəlaani, bafannuttəm isk
 <D> yawa
 <Ib> bafannuttəm mana
 <D> keef
 <Ib> bafannuttəm da, al aráb da, baguul nafuraattum seyí, nafuraattum da, kan, baneesan kulla mi arab ya, wilaad hineen kula aráb seyí
 <D> wəi
 <Ib> beni seed kula aráb seyí, amdawúud kula aráb , wulaad masaayid kula aráb , dugo aniina wulaad abu jume, doola cat nafura seyí, yo kan naadim bujulsu da, luqúтта al aráb kan cat waade , xədi bornaaye xədi fallaata xədi ngamergaan šunú šunú šunú kurdaay da, kan gaayde , lúqut al cat waade (30.55)

 seme, agiif aguul leek kilme waade

 wəi
 <Ib> agiif dugo, duggut, kan kan aniina hineen da
 <Ib> mm

 kan badoor banaadiik kan baguul leek caal
 <Ib> wəi (31.04)

 haw humma naas ac caad baguul taal
 <Ib> taal

 taal, ha inta kan simiit taal di
 <Ib> wəi

 tuhudd'a ween

<Ib> njammeena seyí
 <IB> yowwa, da šuqúl al bidoor bufhama
 <Ib> da njammeenaatiyye, al aráb da, kan gaalo taal da, siyaad
 njammeena, dool as siyaad ac cad, aniina kan caal, di dool siyaad ad
 daar hintá borno, yowwa, da kalaamna ke gade gade, yowwa (31.28)
 <I> yatu fiihin al axeer da,
 <Ib> al axeer da
 <I> bilkallamo al arabiyya as saafiye
 <Ib> al arabiyya a šaafiye da, imši yaa daar borno, tisemaa dalla dalla
 dalla ke arabiyya da, fi kalaamna aniina hana daar hana tēraab borno,
 kalaam hana siyaad ac caad da, kan humma bilkallamú kula, mi adiil ,
 catt ke da, yowa yowa, inšaan da bas, kalaamna aniina da adiil seyí
 (32.00)
 <I> ha hineen fi najeriya da
 <Ib> mm
 <I> tēraab yatu bilkallamo kalaam as saafiye, konduga, diikwa, balge
 <Ib> al adiil da bidoora min min borno walla
 <D> min al aráb (32.27)
 <Ib> min al aráb a, min al aráb da, al aráb da kan al qawaalme kula
 bilkallamo, kula kalaam ediil , yawwa aniina al aráb kula nilkallam
 kalaam ediil nafúrna mi šik a, humma kula bilkallamo kalaam ediil ,
 yēwwa aloom da kan, kan šunu kula l arabi da, xēdí dugut siyaad dool
 da, aniina al faddalna da cat kalaamna waahid , cat kalaamna waaid ,
 cat kalaamna adiil, kan amíš , kan amši kan caali kan caal kula, cat
 waade , yawwa, ha borno, kan šik, yawa,yawa kula šik (33.00)
 <I> inta gul al qawaalme wa intu šik
 <Ib>cat waahid
 <I> mine dool al qawaalme
 <Ib> aniina cat waahid , al qawaalme naas humma nafuríttum di, humma ka
 ta usúḡhum ke qawaalme wēi?, šabá fallaata ke humúr cu?, wēi?, aniina l
 aráb kan al eemer fi al azrag kula fi y, yowa yawa šabá da bas (33.19)
 <I> intu min al qawaalme
 <Ib> catt axayaanna nafarinna waade bas, wēi, catt aṛáb bas
 <D> abba tuguul kan naadim ja, min bakaan be?iit
 <Ib> mm
 <D> ja leena hine
 <Ib> wēi
 <D> haw gaal badoor bil?allam al árab da
 <Ib> wēi
 <D> kan šába , šaawarak, gaal ana da bašuurak, badoor banši bal?allam
 kalaam al árab
 <Ib> mhm
 <D> tuguul la tímiš ween
 <Ib> wēi
 <D> haw tugoot til?allam, imši le qawaalme, haw inzil fi l bágar ,
 walla inši le ngumaati
 <Ib> mm
 <D> walla imši le balge walla imši le kaaga tēraab dambúua da walla
 ween (33.49)
 <Ib> kan bidoor aráb arabiyya catt ke wehetta tak ke balá da, duk kan
 mašeet le tēraab ad dambúua ye, an nafuraat kooma fiya seyí, ha kan ja
 le kaduuna hineen kula, ween kan ja le dugut yerwa hineen kula, kan

bilkallam nafura kasiira seyi

<D> mhm (34.03)

<Ib> da buguul da baguul dada bilellem usura seyí, illa kan mašeet le tēraab al bałge da, cat arabiyittēm tul seyii, ille kan bilkallam le naadim, kan saqiir šab hu da hu kula fakka qašima kula arabi bas

<D> arabi

<Ib> kan naadim kabiir fakka qašima kula arabi bas da da

<D> aa (34.16)

<Ib> tēraab al bałge, yawa yawa, daar jamaare kula kan mašeet la gul til?illim kalaam falaata kula, humma curuk fulaata wehettēm tul, gadé mafi

<D> wēi (34.25)

<Ib> amma dugut al baraani da al yoom da, kan jiiit le yarwa kal, kan mašeet kaano kal, kan mašeet kaduuna kal, kula tilga da arāb , u borno ye fi, aa šinu, šinú kula fi iske, fi l birni da, naas katiiriin seyí, yawwa šabá da bas, amma arab wehettēm tul deela timíš le l bałge da bas, yo, fi bałge da, tilga arāb wahettēm tul bilkallamo leek, dada tilillam fisa bas, amma gade nafēra barra barra da cat naas kasiiriin
<I> šukran